

Crna Gora
AGENCIJA ZA AUDIOVIZUELNE MEDIJSKE USLUGE

Broj: UP I 04-043/24-292/2
Podgorica, 08.10.2024. godine

Na osnovu čl. 181 i 182 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama („Sl. list CG“, br. 54/24) i člana 18 Zakona o upravnom postupku („Sl. list CG“, br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), postupajući po službenoj dužnosti, direktorica Agencije za audiovizuelne medijske usluge donosi

RJEŠENJE

1. Privrednom društvu „Adria TV“ d.o.o. iz Podgorice, emiteru opšteg televizijskog programa „Adria TV“, izriče se upozorenje kao upravno-nadzorna mjera, jer je:
  - prilikom emitovanja više epizoda kratke informativne emisije „Fleš“, dana 17. septembra 2024.godine i u okviru nje u periodima od 11:57:05 do 12:00:04, od 12:57:28 do 12:58:11, od 13:55:51 do 13:56:34 i od 14:56:13 do 14:56:56, kao i 18. septembra 2024.g., u periodima od 19:51:32 do 19:55:50 i od 21:51:06 do 21:52:08 sati, emitovao političko oglašavanje za izbore za odbornike u Skupštini Glavnog grada Podgorica održane 29. septembra 2024.g., koje nije bilo lako prepoznatljivo i audio i vizuelno, na početku i na kraju, odvojeno od ostalih programskih sadržaja, nije bilo jasno označeno tekstualnim obavještenjem „Izbori - Političko oglašavanje“, nije imalo oznaku da li je besplatano ili plaćeno i nije imalo bližu odrednicu da se radi o lokalnim izborima.
  - u toku emitovanja informativne emisije „Info plus“, dana 17. septembra 2024.g., u periodu od 17:59:27 do 18:27:09 sati, omogućio političko oglašavanje za izbore za odbornike u Skupštini Glavnog grada Podgorica koji su održani 29. septembra 2024.g., u kom su maloljetnici korišćeni u političke svrhe.
2. Upozorenje iz tačke 1 ovog Rješenja se izriče zbog:
  - kršenja obaveze zaštite integriteta maloljetnih lica (član 23 stav 1 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama).
  - kršenja zabrane korištenje maloljetnika u političkom oglašavanju, kojim se posebno smatra njihovo uključivanje ili prikazivanje na način da se objektiviziraju isključivo u cilju unapređenja dopadljivosti izborne liste ili kandidata, bez ikakvih relevantnih veza sa temom (član 10 stav 2 Pravilnika o političkom oglašavanju u radijskim i televizijskim programima).
  - kršenja pravila da političko oglašavanje mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno, na početku i na kraju, odvojeno od ostalih programskih sadržaja i mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem "Izbori - Političko oglašavanje", uz oznaku da li je besplatano ili plaćeno i bližu odrednicu na koje izbore se odnosi (predsjednički/parlamentarni/lokalni), što je propisano članom 2 stav 1 Pravilnika o političkom oglašavanju u radijskim i televizijskim programima („Sl. list CG“, br. 82/24),
3. Privredno društvo „Adria TV“ d.o.o. iz Podgorice, je dužno da, u skladu sa članom 181 stav 3 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama, u televizijskom programu „Adria TV“, u okviru informativne emisije „Info plus“, objavi informaciju o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja koja glasi:

„Agencija za audiovizuelne medije je izrekla emiteru opšteg televizijskog programa 'Adria TV' upozorenje zbog toga što je 17. i 18. septembra 2024. godine, emitovao političko oglašavanje izbornih lista za izbore za odbornike u Skupštini Glavnog grada Podgorice, koje nije bilo odvojeno od ostalih sadržaja, nije bilo lako prepoznatljivo i adekvatno označeno. Emiter je upozoren i zbog toga što je omogućio emitovanje političkog oglašavanja u kojem su maloljetnici korišćeni u političke svrhe.“

4. Privredno društvo „Adria TV“ d.o.o. iz Podgorice, je dužno da, u pisanoj formi i u roku od 24 sata od emitovanja, obavijesti Agenciju za audiovizuelne medijske usluge o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri iz tačke 1 ovog Rješenja.
5. Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za audiovizuelne medijske usluge u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
6. Ovo Rješenje će se objaviti na veb sajtu Agencije za audiovizuelne medijske usluge www.amu.me
7. Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

O b r a z l o ž e n j e

Na osnovu uvida u emitovane programske sadržaje opšteg televizijskog programa „Adria TV“, privrednog društva „Adria TV“ d.o.o. iz Podgorice (u daljem tekstu: „emiter“), uočeno je da je 17. i 18. septembra 2024. godine, emitovao programske sadržaje „Fleš“ i „Info Plus“ u kojima je omogućeno političko oglašavanje za izbore za odbornike u Skupštini Glavnog grada Podgorice koji su održani 29. septembra 2024. godine (Nalaz Sektora za nadzor nad radom pružalaca AVM usluga br. UP I 04-043/24-292 od 20.09.2024. godine).

Imajući u vidu navedeno, Agencija za audiovizuelne medijske usluge (u daljem tekstu: „Agencija“) je pokrenula postupak za utvrđivanje da li je došlo do kršenja člana 23 stav 1 Zakona o audiovizuelnim medijskim uslugama (u daljem tekstu: „Zakon“), čl. 4 stav 1 i 10 stav 2 Pravilnika o političkom oglašavanju u radijskim i televizijskim programima (u daljem tekstu: „Pravilnik“) i tačke 7.1. Odobrenja za emitovanje br. O-TV-K-02.

Saglasno nadležnostima ustanovljenim članom 177 Zakona i članom 112 Zakona o upravnom postupku, a u cilju utvrđivanja da li je emitovanjem spornih programskih sadržaja došlo do kršenja Pravilnika, Agencija je od emitera zatražila pisano izjašnjenje (akt br. UP I 04-043/24-292/1 od 20.09.2024. godine).

U ostavljenom roku emiter nije dostavio izjašnjenje.

Prilikom razmatranja da li je emitovanjem predmetnih sadržaja došlo do kršenja propisanih standarda, Agencija je posebno imala u vidu sljedeće:

- članom 23 stav 1 Zakona predviđeno je da je emiter dužan da poštuje privatnost i dostojanstvo građana i štiti integritet maloljetnika.
- političko oglašavanje je definisano kao oglašavanje, sa ili bez finansijske naknade, kojim se preporučuju aktivnosti, ideje ili stavovi podnosioca potvrđene izborne liste ili kandidata u toku izborne ili referendumske kampanje (član 82 Zakona i član 2 stav 3 Pravilnika).
- članom 4 stav 1 Pravilnika predviđeno je da političko oglašavanje mora biti lako prepoznatljivo i audio i vizuelno, na početku i na kraju, odvojeno od ostalih programskih sadržaja i mora biti jasno označeno tekstualnim obavještenjem *„Izbori - Političko oglašavanje“*, uz oznaku da li je besplatno ili plaćeno i bližu odrednicu na koje izbore se odnosi (predsjednički/parlamentarni/lokalni).
- članom 10 Pravilnika predviđeno je da je zabranjeno korištenje maloljetnika u političkom oglašavanju, posebno:
  - a) njihovo uključivanje ili prikazivanje na način da se objektiviziraju isključivo u cilju unapređenja dopadljivosti izborne liste ili kandidata, bez ikakvih relevantnih veza sa temom.
  - b) predstavljanje aktivnosti, stavova ili ideja izborne liste ili kandidata kao da proizilaze iz potreba maloljetnika ili da se radi u njihovom (najboljem) interesu.
  - c) prikazivanje maloljetnika čiji se roditelji ili članovi uže porodice kandiduju za funkcije koje su predmet izbora (objavljivanje porodičnih portreta i drugih privatnih i ličnih podataka), bez obzira na pribavljenu saglasnost maloljetnika ili njegovog zakonskog staratelja.
  - d) prikazivanje maloljetnih glumaca ili modela, bez obzira na pribavljenu saglasnost maloljetnika ili njegovog zakonskog staratelja.

Na osnovu uvida u snimke emitovanih programskih sadržaja, Agencija konstatuje sljedeće:

1. Emiter je 17. septembra 2024.g., u periodu od 11:57:05 do 12:00:04 (2 minuta 59 sekundi) emitovao kratku informativnu formu „Fleš“, u okviru koje je vršeno političko oglašavanje za izbore za odbornike u Skupštini Glavnog grada Podgorica koji su održani 29. septembra 2024.g.

U periodu od 11:58:23 do 11:59:06 sati (43 sekunde) emitovan je segment u kojem je vršeno političko oglašavanje liste „U akciju-budi svoj! Biraj CGA!“. Transkript tog segmenta dat je u nastavku.

Novinarski tekst (Glas iz OFF-a): „*Ima previše predizbornih obećanja koja se vrlo brzo pretvore u laži. Izborna obećanja treba da budu ostvariva, da daju jednu jedinu svrhu, a to je javni interes, rekao je za portal 'Adria' nosilac liste Crnogorske građanske akcije na predstojećim izborima u Podgorici, Stanko Đuričić, ističući da je izgradnja gradske bolnice projekat koji im je na prvom mjestu. Podgorica ima ogromne potencijale. Uprava Glavnog grada je obavezna da valorizuje te potencijale. CGA je osmislila projekte koji su društveno-socijalno odgovorni, ekološki i koji podstiču vrijedne Podgoričanke i Podgoričane da rade, zapošljavaju se i da Glavni grad od svega toga ima benefite. Najveći benefit jesu zapošljene porodice i ostvarenja poslovnih ideja vrijednih Podgoričanki i Podgoričana, navodi Đuričić.*“

Opisani prilog emitovan je istog dana, u okviru istog sadržaja „Fleš“ i u sljedećim periodima: 12:57:28-12:58:11, 13:55:51-13:56:34 i 14:56:13-14:56:56.

2. Emiter je 18. septembra 2024.g., u periodu od 19:51:32 do 19:55:50 (4 minuta 18 sekundi) emitovao kratku informativnu formu „Fleš“, u okviru koje je vršeno političko oglašavanje za naprijed pomenute lokalne izbore.

U periodu od 19:51:36 do 19:52:37 sati (1 minut 1 sekund) emitovan je segment u kojem je vršeno političko oglašavanje liste „Za budućnost Podgorice-Grad svih nas“. Transkript tog segmenta dat je u nastavku.

Novinarski tekst (Glas iz OFF-a): „*Predsjednik Slobodne Crne Gore, Vladislav Dajković, gostujući u 'Info plus-u' na Adria televiziji poručio je da Demokratska partija socijalista na lokalnim izborima u Podgorici nema nikakve šanse, te dodao da neće imati nikakvog uticaja na vlast u Glavnom gradu. Dajković je uvjeren da će koalicija 'Za budućnost Podgorice' biti najjača snaga na izborima 29. septembra. Građanima Podgorice je dovoljno da pogledaju vijest od danas, da je počelo suđenje u slučaju 'Koverta'. Slavoljub Stijepović je bio gradonačelnik Podgorice. Taj čovjek je uzeo kovertu od 100.000 eura u džep i ponašao se kao da se ništa nije desilo. Taj novac nije bio za pomoć crkvi, bolnici ili školi, nego za kupovinu glasova. Građani moraju da imaju svijest da ako se vrate lopovi na vlast neće biti dobro ni za koga, posebno ne za njih jer znamo kako su radili prethodnih 30 godina, zaključio je Dajković.*“

Opisani prilog emitovan je istog dana, u okviru istog sadržaja „Fleš“ u periodu od 21:51:06 do 21:52:08 sati.

3. Segmenti opisani u tačkama 1 i 2 nijesu bili označeni i odvojeni od ostalih sadržaja kao političko oglašavanje.
4. Emiter je 17. septembra 2024.g., u periodu od 17:59:27 do 18:27:09 sati (27 minuta 42 sekunde) emitovao informativni sadržaj „Info plus“ i u okviru istog političko oglašavanje za pomenute lokalne izbore.

U periodu od 18:07:42 do 18:10:30 sati emitovan je segment koji se odnosio na preizborne aktivnosti liste "I riječju i djelom! – dr Nermin Abdić", tokom kojeg je, u periodu od 18:09:08 do 18:09:16 sati, kao pokrivalica korišćen kadar u kojem je prikazana veća grupa djece u vrtiću (krupno kadrirano).

5. Uzimajući u obzir opisane segmente programskih sadržaja „Fleš“ i „Info plus“, oni se mogu smatrati političkim oglašavanjem, u smislu člana 82 Zakona i člana 2 stav 3 Pravilnika, jer je njima vršeno predstavljanje ideja i stavova izbornih lista ili kandidata („Crnogorske građanske akcije“ i „Za budućnost Podgorice“). Saglasno tome, emiter je bio dužan da ih učini jasno prepoznatljivim, audio i vizuelno odvojenim od ostalih programskih sadržaja, da ih označi tekstualnim obavještenjem „Izbori - Političko oglašavanje“, oznakom da li je oglašavanje bilo besplatno ili plaćeno, kao i oznakom da se odnosi na lokalne izbore.
6. Prilikom sagledavanja opravdanosti uključivanja maloljetnika u sadržaje koji čine političko oglašavanje, treba voditi računa da maloljetnici nijesu javne ličnosti. Zbog toga, korišćenje njihovih ličnih podataka (sve informacije koje se odnose na fizičko lice čiji je identitet utvrđen ili se može utvrditi, neposredno ili posredno, a naročito pozivanjem na ličnu identifikacionu oznaku ili jednu ili više karakteristika koje su specifične za fizički, fiziološki, mentalni, ekonomski, kulturni ili društveni identitet tog lica) predstavlja rizik za ugrožavanje njihove privatnosti.

Svaka slika, video ili audio snimak maloljetnika pripada njihovoj privatnosti, tako da oni imaju pravo da odluče sa kim žele da ga podijele. Objavljivanje video snimaka ili fotografija maloljetnika može ih dovesti u ranjivo stanje odmah ili kasnije u budućnosti (zbog mogućeg ismijavanja ili stigmatizacije), a njihov „politički trag“ može uticati na njihove buduće mogućnosti i životne izbore.

Imajući u vidu da su u emitovanom političkom oglašavanju, u emisiji „Info plus“ od 17. septembra 2024.g. (posvećenom izbornoj listi „I rječju i djelom! – dr Nermin Abdić“) korišćeni snimci sa kadrovima maloljetnih lica, može se zaključiti da je prekršena obaveza zaštite privatnosti i integriteta maloljetnih lica, odnosno da je prekršena zabrana korišćenja maloljetnika u političke svrhe. Uloga djece na snimku svedena je na dekor koji bi trebalo da učini političkog subjekta dopadljivijim, a njegovu poruku vjerodostojnom. Korišćenje maloljetnika u političke svrhe se, u ovom slučaju, ogleda u tome što su maloljetnici prisutni samo kao dio formalnosti, kao objekat za ilustraciju političke poruke/obećanja izborne liste, ne u sopstveno ime, te bivaju instrumentalizovani.

Na osnovu navedenog, a uvažavajući činjenicu da je saglasno tački 7.1 izdatog Odobrenja za emitovanje O-TV-K-02, emiter odgovoran za sve objavljene sadržaje, može se utvrditi da je emitovanjem programskog sadržaja emiter prekršio član 23 stav 1 Zakona, čl. 4 stav 1 i 10 stav 2 Pravilnika.

Nakon sprovedenog postupka i uz uvažavanje svih relevantnih činjenica, direktorica Agencije je, saglasno čl. 181 i 182 Zakona, donijela odluku kojom se emiteru izriče upravno-nadzorna mjera upozorenja i nalaže da usaglasi emitovanje programskih sadržaja, u okviru programa „Adria TV“ sa standardima definisanim u Zakonu, podzakonskim aktima Agencije i izdatom Odobrenju za emitovanje.

Emiteru je naloženo da, u skladu sa čl. 181 stav 3 Zakona, informaciju o izrečenoj mjeri objavi u svom programu, kao i da u pisanoj formi obavijesti Agenciju o načinu (datum i vrijeme) objavljivanja informacije o izrečenoj mjeri.

Ovo Rješenje stupa na snagu danom donošenja.

UPUTSTVO O PRAVNOM SREDSTVU

Protiv ovog Rješenja može se podnijeti žalba Savjetu Agencije za audiovizuelne medijske usluge u roku od 15 dana od dana njegovog dostavljanja.

Dostavljeno:

- Privredno društvo „Adria TV“ d.o.o.
- Savjet Agencije za audiovizuelne medijske usluge
- Sektor za nadzornu nadompružalaca AVMusluga
- Sektor za pravne i ekonomske poslove
- Služba za zajedničke poslove
- Služba za informaciono - komunikacione tehnologije

Pripremila: Marija Baykal

Odobrila: Jadranka Vojvodić

